

PROTIÚDER V OBRANNÉ OPERACI

Armádní protiúder v obranné operaci armády má za cíl dokončit rozbití a zničení vojsk hlavního uskupení nepřítele vklínivšího se do obranného pásma na rozhodujícím směru jeho činnosti, obnovení ztracených postavení a vytvoření podmínek pro přechod vojsk do rozhodného útoku.

Protiúder plánujeme na několika směrech a v několika variantách. Pro každý směr a variantu určíme:

- cíl protiúderu, bojové úkoly vojskům, způsob přesunu a rozvinutí svazků a útvarů 2. sledu;

- způsob protiúderu a splnění úkolů;

- úkoly RVD, vojska PVO a podpůrného letectva;

- úkoly divizím 1. sledu armády na směru útoku nepřítele;

- opatření k zabezpečení protiúderu a velení vojskům;

- za předpokladu dalšího rozvíjení úspěchu protiúderu pak řešíme otázky vytvoření uskupení a manévru silami a prostředky z vedlejších směrů.

Armádní protiúder povedeme zpravidla k udržení prvního pásma obrany, jestliže není narušeno — prolomeno.

Protiúder v podmínkách použití zbraní hromadného ničení můžeme vést:

a) do jednoho nebo obou boků hlavního nepřátelského útočícího uskupení, což dává možnost proniknout do jeho týlu. Tuto variantu volíme v případě, jestliže svazky prvosledových divizí ovládly výhodná postavení a jsou uskupeny na křídlech nepřátelského uskupení, nebo situace z hlediska času nedovoluje přeskupení na jeden směr;

b) čelní úder bude vhodný, chceme-li rozdělit a rozdrobit sestavu nepřítele a tuto ničit po částech. Tento způsob protiúderu zvolíme v případě, kdy velitel armády má k dispozici dostatek jaderných úderů a přesun svazku úderného uskupení k úderu do boku nepřítele je ztížen charakterem terénu, anebo je-li třeba značného času k manévru a přeskupení.

Protiúder můžeme vést též současně do boků a čelně.

Při vytváření protiúderného uskupení vycházíme z dané situace. Nebude-li úkol pro protiúder hluboký a nepřítel nebude mít silný druhý sled, bude výhodné vytvořit silný první sled a to především z tankových útvarů a zálohy. Bude-li úkol hluboký (spojený zejména s přechodem do útočné operace), nebo bude-li mít nepřítel silný druhý sled, bude účelné počítat s vytvořením silného druhého sledu protiúderného uskupení.

Při volbě směru a způsobu protiúderu vycházíme

- z cíle protiúderu;
- ze vzniklé situace v průběhu obranné operace a reliéfu fronty;
- z podmínek a rázu terénu;
- z možností rychlého přesunu a rozvinutí vojsk k protiúderu a rychlého dalšího jeho rozvíjení;
- bereme ohled na prostory zničené jadernými údery a zamožené radioaktivními nebo otravnými látkami;
- z připravenosti čar rozvinutí;
- ze slabých a silných míst sestavy útočících vojsk nepřítele a jeho zámyslu.

Velký význam pro manévr divizemi a zálohami protiúderného uskupení má správná volba času zahájení protiúderu. Jestliže se manévr opozdí, má nepřítel možnost uvést v bojovou činnost další síly a prostředky a tím rozvíjet svůj úspěch. Naopak, bude-li manévr předčasný, vytváří se situace prozrazení zámyslu a tím vytvoření podmínek k zničení protiúderného uskupení. Proto základem kritériem je správná volba času k manévru a samotnému protiúderu, což je velmi důležitý a složitý úkol.

Nejvhodnější dobou k zahájení protiúderu je situace, kdy

- vojska prvního sledu nepřítele jsou tak oslabena, že nejsou schopna dále rozvíjet útok, velení vojskům je dezorganizováno a je narušena bojová sestava;
- vojska armády si ještě uchránila bojeschopnost, je zabezpečena všeobecná pevnost obrany v pásmu armády a vojska prvního sledu jsou schopna odrazit nepřátelské útoky ve svých pásmech a určených rajónech obrany;
- nepřítel měl velké ztráty, vyčerpání bližší operační zálohy, ale nepřešel k budování obrany;
- nepřítel neuspěl přesunout další zálohy do prostoru vlonu, nebo při vstupu záloh nepřítele v prostor vlonu.

Uvedu příklad: rozmístění svazků protiúderného uskupení bude v hloubce obrany na vzdálenost 60—80 km. Při uvážení všech opatření zabezpečujících včasný protiúder bude třeba 7—8 hodin do doby přijetí rozhodnutí velitele armády. Tzn., že velitel armády se musí rozhodovat k protiúderu již v první hodině vedení obranné operace při průlomu prvního postavení a navázání dotyku jednotek nepřítele s druhým postavením — druhými sledy pluků, divizí prvního sledu.

Časově to bude vypadat takto:

— přijetí rozhodnutí velitele armády	1,5 — 2 hod.
— dovedení úkolu do vojsk	1 — 1,5 hod.
— vyvedení vojsk a pochod na čaru zasazení 60 km při pochodové rychlosti 20 km/h	3,5 hod.
— doplnění a rozvinutí vojsk k protiúderu	1,5 hod.
Celkem	7,5—8,5 hod.

Armádní protiúder povedou zpravidla divize druhého sledu. V sestavě druhého sledu armády mohou být jedna až dvě divize, které budou předurčeny k protiúderu, udržení důležitých prostorů v operační hloubce a k ničení výsadků nepřítelů.

Armádního protiúderu se zúčastňují dále armádní raketové prostředky, armádní zálohy a podpůrné letectvo. V průběhu se mohou připojit síly v hodnotě 1—2 divizí prvního sledu z dotyku. Bojová sestava protiúderného uskupení bude zpravidla ve dvou sledech.

Divizím 2. sledu armády určujeme pásma obrany, dva až tři směry protiúderů a na každém směru jednu až dvě čáry rozvinutí. Druhá čára rozvinutí bude zpravidla ve vzdálenosti kolem 10 km od první. Při volbě čar rozvinutí přihlížíme k možnosti rychlého přesunu a manévru, k zabezpečení rychlého rozvinutí a rozvíjení úspěchu na směru protiúderu. Čáry rozvinutí volíme ve vhodném mírně členitém terénu a v mezerách mezi divizemi prvního sledu z hlediska vyloučení velkého nahuštění sil a prostředků. Z hlediska zabezpečení boků protiúderného uskupení je vhodné, aby tyto navazovaly na čáry rozvinutí záloh a obranné rajóny praporů prvního sledu. Zabezpečení čar rozvinutí se zúčastňují zpravidla všechny možné prvky operační sestavy armády. Velitelé divizí si zpravidla vysílají předsunuté odřady nebo předvoje.

Ženíjní budování čar rozvinutí a příprava komunikací pro manévr je součástí ženijního budování obranného pásma armády. Charakter a stupeň ženijních prací bude závislý na podmínkách obranné operace, na délce doby k přípravě protiúderu a úrovni mechanizačních ženijních prostředků. Vzhledem k tomuto stanovíme pořadí ženijních prací.

Při protiúderu bez použití jaderných zbraní je důležité dosáhnout kompaktnosti uskupení alespoň s jednou tankovou divizí na směru hlavního úderu. Tak můžeme dosáhnout při zesílení divize dělostřelectvem a při podpoře palbou dělostřelectva z vedlejších úseků poměr sil a prostředků v tancích 1:2,5 až 1:3 a hustoty a dělostřeleckých hlavních 50—60 na jeden km fronty.

Divize předpokládáme zesílit dvěma dělostřeleckými pluky, jedním ženijním praporem, jedním silničním praporem a jedním protiletadlovým plukem.

K zabezpečení úspěšného protiúderu počítáme s mohutným skupinovým jaderným úderem. Na jednu divizi plánujeme v průměru 6—8 jaderných úderů střední ráže. Je bezpodmínečně nutné získat v uvedeném pásmu leteckou nadvládu ve vzduchu a to již od zahájení přesunu.

Z prostředků letecké armády může velitel frontu vyčlenit k zabezpečení armádního protiúderu 1—2,5 plukovního vzletu stíhací bombardovací letecké divize. Letectvo bude plnit především tyto úkoly:

- zabezpečit přesun vojsk úderného uskupení na čáru zasazení a to zpravidla střežením;
- ničit prostředky jaderného napadení;
- bezprostřední podporu vojsk při protiúderu;
- ničit zálohy v prostoru soustředění;
- vzdušný průzkum.

Při protiúderu bez použití jaderných zbraní plánujeme palebnou přípravou k zabezpečení rozvinutí a zteče. K tomu zabezpečíme munici v množství 1—1,2 pp na hlavě.

U ostatních norem spotřeby dále plánujeme:

- u pohonných hmot normu pro přesun, k vedení bojové činnosti a k vy-

tvoření nutné zálohy při plnění cíle protiúderu k zabezpečení nerušeného přechodu divize do útoku;

— ve vojscích vytváříme zvýšené zásoby paliva a munice, které naložíme na kolová vozidla anebo složíme na zem v prostorech před čarou rozvinutí vojsk k protiúderu.

Jde o 0,3—0,5 pp dělostřelecké munice a 0,2—0,3 náplně PHM.

Materiální prostředky spotřebované v průběhu protiúderu přisunují armádní prostředky.

Zásady organizace armádního protiúderu

Velitel armády se rozhoduje pro protiúder v několika variantách. K přípravě organizačních opatření stanoví svazkům 2. sledu pro jednotlivé varianty:

— prostory rozmístění, které je nutné po stránce ženíjní vybudovat a zaujmout;

— směry a způsoby protiúderu;

— čáry rozvinutí a osy přesunu na ně;

— úkoly divizím prvního sledu, které se brání na směr předpokládaného protiúderu, nebo se budou připojovat k protiúderu;

— úkoly raketového vojska, množství, typ a mohutnost jaderných (chemických) úderů vyčleněných k zabezpečení protiúderu;

— úkoly dělostřelectva, letectva a vojsk PVO;

— opatření k všestrannému zabezpečení protiúderu;

— způsob součinnosti se zálohami a svazky 1. sledu;

— jejich způsoby přechodu do útoku;

— organizace velení vojskům.

Důležité je opatření utajení příprav a obsahu zámyslu předpokládaného protiúderu a manévru vojsk k vytvoření protiúderného uskupení. Při přijímání opatření musí velitel stanovit kdo se bude podílet na zpracování plánu stanovených klamných opatření.

Velitel armády v průběhu obranné operace upřesní ve svém rozhodnutí:

— které uskupení nepřítele a jakým způsobem ničit;

— upřesní anebo stanoví objekty ničení jadernými údery;

— sestavu a uskupení vojsk, které vyčleňuje k vedení armádního protiúderu;

— směr hlavního úderu;

— čáry rozvinutí a manévru k soustředění sil a prostředků;

— směry útoků, bojové úkoly svazkům (BÚ, DÚ);

— úkoly divizím 1. sledu a druhům vojsk zabezpečujícím rozvinutí vojsk protiúderného uskupení a samotného protiúderu;

— způsob podpory vojsk dělostřelectvem a letectvem;

— upřesní otázky organizace velení vojskům a systému spojení;

— dobu pohotovosti k protiúderu.

V případě použití vzdušných výsadek v rámci protiúderu stanoví těmto úkoly a prostor vysazení.

Současně přijímá velitel a štáb armády opatření k včasnému vyvedení úderného uskupení a soustředění sil a prostředků k protiúderu, k včasnému dovedení úkolů do vojsk.

Zpravidla tyto úkoly bude upřesňovat během přesunu k čáře rozvinutí. Náplní jednotlivých úkolů svazků protiúderného uskupení může být:

- při plnění bližšího úkolu — rozbít protistojící uskupení nepřítel, vyjít do jeho boku a týlu, obklíčit a postupně zničit;

- při plnění dalšího úkolu — rozbít přicházející zálohy nepřítel, obnovit a udržet přední okraj obrany a vytvořit podmínky pro přechod do útočné operace armády.

Organizace součinnosti

Důležité místo v náplni práce velitele a štábu armády při vedení obranné operace má organizace součinnosti, zaměřená k zabezpečení armádního protiúderu. Důsledná a včasná součinnost je základní podmínkou úspěšného splnění cíle protiúderu. Organizace součinnosti není jednorázovou akcí, ale probíhá od přijetí rozhodnutí velitele armády pro protiúder až po splnění stanoveného cíle.

Základním podkladem k organizaci součinnosti je rozhodnutí velitele armády k protiúderu a směrnice velitele frontu (jednotlivá nařízení štábu frontu).

Dále bereme v úvahu plány jednotlivých náčelníků druhů vojsk a potřebné propočty štábu.

K organizaci součinnosti zpracuje štáb plán podle pokynů velitele a náčelníka štábu, které vydávají již při seznamování hlavních funkcionářů se zámyslem protiúderu.

Součinnost můžeme organizovat buď na velitelském stanovišti s využitím map, nebo přímo v terénu v pásmu protiúderu se zaměřením na nejdůležitější otázky související s rozvinutím protiúderného uskupení, jeho zabezpečením a přechodem do protiúderu. Druhý způsob je efektivnější.

Velitel armády bude při organizaci součinnosti řešit tyto otázky:

- pravděpodobnou situaci vojsk nepřítel a jeho možnosti, uskupení v době zahájení protiúderu;

- předpokládanou situaci vojsk prvního sledu armády a jednotlivých prvků operační sestavy při zahájení protiúderu a jejich možnosti;

- cíl a zámysl protiúderu;

- upřesní počet, mohutnost a způsoby použití jaderných úderů vyčleněných k zabezpečení protiúderu co do místa, času a jejich využití;

- stanoví síly a prostředky k protiúderu, způsob manévru a opatření k jejich utajení a včasnému vyvedení na čáru rozvinutí;

- osy přesunu, čáry rozvinutí, zabezpečení přesunu a rozvinutí na předpokládaných směrech protiúderu;

- upřesní směr hlavního úderu a směry úderů jednotlivých svazků, které sladí s jadernými údery, s údery dělostřelectva a letectva;

- stanoví úkoly svazkům prvního sledu armády k zabezpečení podmínek pro protiúder a při jeho průběhu. Organizuje součinnost mezi svazky 1. sledu a svazky zasazovanými do protiúderu;

- sladí bojovou činnost a úkoly ostatních prvků operační sestavy armády k zabezpečení vyvedení a vedení bojové činnosti protiúderným uskupením s důrazem na RVD, podpůrné letectvo, vojsko PVO a v případě i se vzdušným výsádkem;

- stanoví ženijní opatření a maskování;

- upřesní materiální, technické a zdravotnické zabezpečení;

- organizaci velení vojskům;
- stanovní pohotovost k úderu a signály.

Důležité místo v práci velitele a štábu při organizaci protiúderu má velení vojskům, které má zabezpečit:

- rychlé a spolehlivé velení;
- utajení příprav protiúderu;
- manévr překvapení a nenadálé zahájení protiúderu;
- efektivnost jaderných úderů;
- získání a udržení iniciativy;
- vysokou manévrovost bojové činnosti.

Velení vojskům organizujeme podle rozhodnutí a pokynů velitele. Bezprostřední organizaci zabezpečuje náčelník štábu.

Zásady a požadavky kladené na velení vojskům a platné i pro organizaci velení při protiúderu uvádí článek 22 a 23 Oper-1-1.

Při organizaci protiúderu vystupuje do popředí požadavek zabezpečení nepřetržitosti a spolehlivosti velení vojskům vyčleněným k protiúderu.

Štáb za řízení náčelníka štábu rozpracovává a zabezpečuje realizaci všech opatření systému velení, která spočívají:

- v přípravě a jejího vybudování jednotlivých míst velení a v organizaci práce na nich;
- ve vytvoření spolehlivého systému spojení;
- ve včasném vytvoření záložních míst velení pro všechny druhy velitelských stanovišť a zálohy spojovacích prostředků;
- v efektivních opatřeních k zabezpečení a ochraně rádiového a radio-reléového spojení před poruchami;
- v ochraně míst velení, uzlů a liniíových spojů;
- v zabezpečení rychlého přemístění míst velení a převzetí velení některých z druhých stanovišť v případě vyřazení některého místa velení.

Systém velení v obranné operaci zahrnuje: velitelské stanoviště (50—60 km od předního okraje), záložní velitelské stanoviště (které je předurčeno k převzetí velení v případě vyřazení VS) a týlové velitelské stanoviště, které se rozmisťuje na vzdálenost 15—20 km od VS. V průběhu obranné operace velitel zpravidla nepřetržitě z VS.

K zabezpečení nepřetržitosti a pevnosti velení silám a prostředkům armády, zvláště při vedení obranného boje na široké frontě, můžeme zřídit pomocné velitelské stanoviště a pro období armádního protiúderu organizujeme z počtu sil a prostředků polního velení a štábu armády PVS. PVS je na hlavním směru armádního protiúderu do doby, než začnou vojska manévr k zabezpečení protiúderu.

Hlavním funkcionářem zpravidla tam bude první zástupce velitele armády, ale není vyloučeno, že PVS zaujme velitel armády k osobnímu velení vojskům při protiúderu.

Vedení protiúderu

Velitel armády v průběhu obranné operace vyhodnocuje situaci, upřesňuje objekty pro jaderné údery, stanoví uskupení vojsk pro protiúder, jeho směry, čáry rozvinutí a úkoly vojskům. Stanoví způsoby podpory a opatření k všestrannému zabezpečení včetně velení vojskům.

V podmínkách použití jaderných zbraní bude základním způsobem protiúderu úder s rozvinutím vojsk z chodu. Tento způsob si vyžaduje: včasné vybudování pochodových os pro přesun a čar rozvinutí vojsk, ochranu vojsk protiúderného uskupení proti možným úderům tanků a letectva nepřítele. Protiúder zahájí údery jaderných zbraní, dělostřelectva a letectva na hlavní uskupení nepřítele.

Protiúder vedem rychle a s překvapením.

Protiúder může mít charakter i střetného sražení přesunujících se vojsk protiúderného uskupení s vojsky nepřítele, která prolomila obranu. K dosažení úspěchu je třeba, aby

- předsunuté odřady divizí rychle zaujaly výhodné čáry a zabezpečily rozvinutí hlavních sil a prostředků protiúderného uskupení;

- část sil operační sestavy poutala nepřítele na široké frontě a hlavní síly vedly úder do boku útočícího uskupení nepřítele. Současně část sil divizí 1. sledu armády zabezpečuje boky protiúderných vojsk;

- se zahájením protiúderu šla palebná příprava, jaderné a chemické údery na vojska vklínivšího se uskupení.

Úspěch protiúderu zabezpečují hlavně jaderné a chemické údery. Proto v průběhu obranné operace budeme hospodárně používat jaderné údery, abychom jich měli dostatek pro protiúder.

Dosažený úspěch při zahájení střetného sražení musíme rychle rozvíjet až do úplného zničení nepřítele, včetně jeho přisunovaných záloh.

Narůstání úsilí protiúderu zabezpečíme:

- dalšími jadernými a chemickými údery;
- zasazením druhých sledů divizí protiúderného uskupení;
- využitím záloh armády;
- přechodem do útoku vojsk svazků, která se bránila na křídlech protiúderného uskupení.

Zvláštní pozornost bude velitel a štáb věnovat opatřením OPZHN a jejich realizaci.

Boky svazků protiúderného uskupení zabezpečíme

- likvidací odvetné činnosti nepřítele;
- vedením aktivního a hlubokého průzkumu;
- jadernými údery na prostředky jaderného napadení nepřítele, jeho zálohy a vojska, která přeskupuje nepřítel z druhých směrů;
- využitím PTZ, POZ armády, jejich rozvinutím na bocích útočících svazků a případným zřízením zátarasů.

Protiúder budeme rozhodně, houževnatě a vytrvale rozvíjet do hlavní bojové sestavy nepřítele a do stran ve snaze vytvořit podmínky pro konečné zničení nepřítele. Nejvhodnější způsob je rozdělit hlavní uskupení na jednotlivé od sebe izolované části a tyto postupně ničit.

Po rozbití vklínivšího se uskupení nepřítele a obnovení ztracených postavění budou vojska připravena k přechodu do protiútku. K tomuto vytváříme podmínky aktivní bojovou činností.

Při protiúderu bez použití jaderných zbraní musíme dodržet tyto požadavky :

- mohutnost protiúderu;
- dosažení momentu překvapení a vedení úderu na nejcitlivější místo uskupení nepřítele;

— dobře organizovaná dělostřelecká palba a letecká podpora;
— dostatečná hustota tanků a prostředků, které vytvářejí převahu sil a prostředků na směr protiúderu.

Zahájení protiúderu zabezpečíme mohutnou dělostřeleckou přípravou a údery letectva. Tyto musí mít rozhodný charakter a jít na uskupení na směru hlavního úderu. Úder vedeme rozhodně, bez zastávek, ve vysokém tempu a s potřebným vypětím sil s cílem rychle proniknout do hloubky sestavy nepřítele při využití úderů letectva a dělostřelectva.

Podmínkou mohutnosti protiúderu je vytvoření potřebné převahy sil na rozhodujícím směru a v daném čase. Předpoklady k tomu vytvoříme dobře organizovaným manévrem.

Z ustanovení Oper-1-1, článek 19 je jasné, že velký význam má především hluboký, rychlý a včasný manévr silami a prostředky k zabezpečení protiúderu — soustředění sil z jednoho směru na druhý anebo vyvedení vojsk z pasivního úseku. Toto má své opodstatnění zejména při protiúderu, kde jako nikde více vystupuje do popředí požadavek udržení čáry rozvinutí a včasné rozvinutí vojsk protiúderného uskupení. Rychlé přeskupení a soustředění sil na rozhodující směr je důležitým předpokladem úspěšného vedení obranné operace a tím i armádního protiúderu.

Velké vlastenecké války máme řadu příkladů z manévru divizí druhého sledu k vedení protiúderu. Tak např. 5. gardový mechanizovaný sbor v Balatonské operaci, který byl v noci na 9. 3. 1945 vyveden z boje, soustředěn v hloubce obrany a 10. 3. zrána zasazen do protiúderu. Na všechna opatření, která s tímto souvisela, postačilo 12 hodin.

Takovéto chápání manévru silami a prostředky je nejen výrazem velké operativnosti velitelů a štábů, ale spojení pozičního a manévrového způsobu vedení boje v obranné operaci.

Z dalších požadavků zabezpečujících úspěch protiúderu je dosažení momentu překvapení, mohutnosti a iniciativy při úderu.

Dosažení momentu překvapení je další důležitou otázkou sovětského vojenského umění, realizovanou taktéž v řadě operací. Podstatu celé této problematiky vyslovil V. I. Lenin: „Vážnou podmínkou úspěšného provedení útoku je jeho rozvinutí k plnému vítězství. Jestliže se začne protiúder, je nutné jej vésti aktivně, získat a udržet iniciativu. Hegemonie ve válce vždy patří tomu, kdo bojuje se vši energií, kdo využije všech možností k nanesení překvapivého a mohutného protiúderu. Protiúder musí být vždy rychlý a rozhodný. Rozhodný protiúder jsou tři čtvrtiny úspěchu.“

Na získání a udržení iniciativy mají vliv tyto skutečnosti:

- utajení zámyslu a činnosti spojené s organizací protiúderu;
- dosažení momentu překvapení;
- použití nových forem vedení bojové činnosti;
- předejití nepřítele v použití sil a prostředků, zvláště jaderných;
- spolehlivá protivzdušná obrana sil a prostředků při přesunu a rozvíjení se k protiúderu;
- způsobení vážných ztrát nepřátelskému uskupení mohutným protiúderem;
- zbavení nepřítele možnosti organizovat odpor, přisunout zálohy do prostoru vltomu, rychlým ovládnutím důležitých prostorů a čar, které by mohl nepřítel využít k obraně proti našim vojskům.

Momentu překvapení při protiúderu dosáhneme přijetím opatření, která zabezpečují:

- utajení zámyslu;
- rychlý, skrytý a hluboký manévr sil a prostředků na směr, kde toho nepřítel nejméně očekává;
- využitím prostředků klamného maskování a manévru;
- vysokou spojovací kázní;
- přijetím opatření radiotechnického rušení;
- využitím noci nebo špatných povětrnostních podmínek pro přesun vojsk na čáru rozvinutí;
- znalostí předpokládaného zámyslu a činnosti nepřítele;
- operativní velení.

Závěr

Všechny tyto otázky uvedené v článku bude velitel a štáb armády řešit mnohdy za velmi složitých podmínek, kdy bude nucen velet a řídit pokračující obranné boje a přitom řešit přípravu armádního protiúderu. Tato skutečnost bude klást na velitele a štáb armády značně vysoké požadavky. Proto si musí velitel a štáb zvolit odpovídající metodiku práce, aby zámysl a rozhodnutí velitele armády bylo plně realizováno.

Splněním cílů armádního protiúderu se zpravidla končí obranná operace armády a vojska plynule přecházejí do útočné operace. K zabezpečení přerůstání protiúderu v útok musí velitel armády zasadit další divize, jejichž zabezpečení bude mít obdobný charakter jako u divizí při protiúderu.

V obranné operaci armády bez použití zbraní hromadného ničení může být úspěšný armádní protiúder počátkem pro přechod k použití jaderných zbraní nepřítele. Proto musíme raketová vojska neustále udržovat v plné bojové pohotovosti, nepřetržitě vést průzkum nepřítele a upřesňovat cíle pro jaderný úder.